

Når klimapolitikk blir en kamp mot vindmøller - Debatt (<https://www.dagsavisen.no/debatt/nar-klimapolitikk-blir-en-kamp-mot-vindmoller-1.1583634>)

Når klimapolitikk blir en kamp mot vindmøller

Miljøpartiene vekter naturhensyn tyngre enn hensyn til klima.

Av Thor Egil Braadland

Samfunnsgeograf, SV-medlem, ansatt i NAF - Norges Automobilforbund

, 28 innlegg

Debatt

Publisert: 12. september 2019 Sist oppdatert: 17:46, 12. sep 2019

1. april la NVE fram sitt forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land.

Miljøpartiene reagerte umiddelbart. I MDG sitt landsmøtevedtak heter det at «...vindkraft ikke skal bygges i urørt natur». SV er «svært skeptisk til videre utbygging av vindkraft på land» og krevde en vindkraft-pause. Venstre vil begrense utbyggingen av vind på land av hensyn til blant annet «...naturinngrep, miljøødeleggelser, støy, lys, ødeleggelser av naturmangfold og reduserte naturoplevelser».

Noen sier at man ikke kan sette naturmangfold opp mot klima. Men det er nettopp det man gjør. Miljøpartiene vekter naturhensyn tyngre enn hensyn til klima. Det er mildt sagt oppsiktsvekkende. Det etterlatte inntrykket fra miljøpartiene er at de er villig til å lenke seg fast om det er snakk om vindparker – men ikke når det legges ut nye hyttefelt, nye skogsveier eller bygges nye motorveier.

Alle svært arealkrevende, og alle mindre miljøvennlige enn vindmølleparker. Hvordan er det mulig å mene at man skal bygge mer jernbane, for eksempel til Nord-Norge, med alle de massive naturinngrepene dette må medføre, men samtidig ikke kan bygge ut noen få vindkraftparker?

Det er spesielt oppsiktsvekkende, fordi det er et forsiktig forslag NVE har lagt fram. Det er en god og grundig gjennomgang av harde og myke kriterier for hvor det kan og hvor det ikke kan bygges vindparker:

- De bør minst ligge 10 kilometer fra innsjøer
- De bør ligge minst 1 kilometer fra tettbygde strøk, og
- De bør ikke ligge i vernede områder, områder med truede fuglearter eller i kulturlandskap med nasjonal eller vesentlig regional betydning.

Med disse strenge kriteriene, og i tett samarbeid med Miljødirektoratet, greier NVE å kartlegge de 13 mest egnede områdene for vindparkutbygging i Norge. Noen vil helt klart kunne få dem i utsikten fra hytta, men vi snakker ikke akkurat om å bygge et atomkraftanlegg. I alle tilfeller er svært mange kyst- og fjellarealer tatt ut av planen, nettopp på grunn av verdier knyttet til friluftsliv, landskap og naturmangfold. Hensynet til samisk aktivitet og manglende kraftnett gjør at de fleste områdene ligger i sør.

Hvor mange vindkraftmotstandere har i det hele tatt lest NVEs forslag?

Det er forbausende at i vår tid, hvor klimautslippene øker, isbreene smelter, og klimatrusselen er en eksistensiell trussel, så velger miljøpartiene å si nei til en type kraft som FN rangerer som den reneste av de rene, av hensyn til urørt natur. Jobb nummer én er å få ned klimautslippene. Norsk vindkraft kan eksporteres til Europa, hvor det kan erstatte fossil kraft.

I en FN-rapport fra 2015 (Green Energy Choices») er vindkraft vinneren, av alle energikilder. Det er den beste sammenstillingen av ulike energikilder, målt på hvor mye klimagasser de slipper ut, hvordan de påvirker folks helse, hvor mye de påvirker økosystemene og hvor mye landinngrep de medfører. Vindkraft er ikke perfekt – det er det ingen energikilde som er – men de dokumenterer at vindkraft er den dokumentert mest grønne energien man kan få:

- Den er mye mindre arealkrevende enn både vannkraft og solparker,
- Den påvirker økosystemet minst av alle energiformer, og
- Når man tar med byggematerialene har den lavest klimautslipp av alle energityper, inkludert sol og vannkraft.

Hvorfor har vi likevel havnet der at miljøpartiene mener at ren kraft er noe vi ikke trenger mer av? Hvordan er det mulig å mene at klimatrusselen er vår tids største trussel, og likevel si nei til å bruke de mulighetene vi har til å produsere og eksportere grønn kraft til Europa gjennom kraftkabler til kontinentet?

Mellom linjene har svaret vært: Vi bygger ikke ned norsk natur for å hjelpe Europa. Europa får klare seg selv.

Men Europa klarer seg ikke selv – vi hjelper dem allerede. Norge sender hver dag massive verdier av norsk olje og gass; de utgjør om lag halvparten av eksportverdien fra det Norge hvert år selger ut av landet. Kan man forestille seg halvparten av verdien av alt vi selger til utlandet, inkludert fisk? Det er så mye at det er nesten umulig. Omfanget av norske hydrokarboner som blir brent til CO2 i Europa, hver eneste dag, er klimautslipp som iallfall kunne vært forsøkt erstattet av vind.

Norsk vindkraft kunne ha blitt en viktig eksportkilde, om de progressive klimaaktivistene i Norge hadde tatt hånda til de mest progressive industrialistene i LO og Norsk Industri. Både LO og NHO kjenner igjen duften av penger og arbeidsplasser. Vind er energi, det er inntekter, det er kompetansesarbeidsplasser, det er klima. Vindkraft er det grønne skiftet i praksis.

Men det skal altså ikke skje, om miljøpartiene i Norge får bestemme. Det som skjer, er at de mest klassiske miljøvernerne står skulder ved skulder med forskremte ACER-motstandere og kraftkabelmotstandere fra LO og venstresiden – til fornøyde smil fra Karl-Eirik Schjøtt-Pedersen og resten av norsk olje- og gassvirksomhet.

Olje- og energidepartementet har sendt NVEs forslag på høring med frist i disse dager, den 1. oktober. Nå bør LO og NHO komme på banen og støtte mer aktivt og positivt opp enn miljøpartiene om noe som kan gi grønne, framtidsrettede arbeidsplasser.

En olje- og energiminister fra Frp kan paradoksalt nok bli den som gir en reddende hånd til vindkraft og klimaet i denne omgang.